

እንኳን ለ1446ኛው የዲድ አል ፈጥር በዓል አደረሳችሁ።

“ዲድ አል ፈጥር” የረመዳን ጾምን የማጠናቀቂያ በዓል ነው። ዲድ አል ፈጥር “የምስጋና፣ የበጎ አድራጎት እና የወንድማማችነት/እሳትማማችነት” በዓል ነው። ዲድ አል ፈጥር ከአንድ ወር የጾም ጊዜ በኋላ የሚመጣ በዓል ነው። ጾሙ የሰውን ድካም፣ ዐቅም ማነስ እና ልክ የሚያሳይ ነው። ፈጣሪ ካልደገፈው በቀር የሰው ልጅ ዐቅም ውሱን መሆኑን ያሳያል። ትዕቢት፣ ጥጋብ እና ክፋት በዚህ ደካማ ሰው ላይ መብቀላቸውን ለተመለከተ፣ የሰው ጠላቱ የገዛ ጠባባይ መሆኑን ይማራል። ሰው በዘመናት ውስጥ ሌሎችን ለመግዛት የታገለውን ያህል ራሱን ለመግዛት አልታገለም። ዛሬም በሀገራችን የምናየው ፈተና በዋናነት ራስን ካለመግዛት የሚመጣ ፈተና ነው። ራሱን የማይገዛ ሰው ዐቅሙን አያውቀውም። ወደ ውስጡ አያይም። ጠላቱን ከገዛ ጠባባይ ውስጥ ከመፈለግ ይልቅ፣ ጠላቱን ከጎረቤቱ ይፈልገዋል። በዚህ የተነሣ ከገዛ ወገኑ ጋር ሲቃረን ይኖራል። እንደ ረመዳን ዓይነት ወቅቶች ውስጥን ለመመልከት የሚጠቅሙ ናቸው።

ውስጣቸውን የተመለከቱ ሰዎች ምስጋና ገንዘባቸው ነው። ሰው የራሱን ልክ ካላወቀ ሌላውን አያደንቅም፤ ሌላውን አያመሰግንም። የሌለውን ካልተረዳ ያለውን አያውቅም፤ አያደንቅም። የራሱ ጠላት የገዛ ጠባባይ መሆኑ ካልገባው፣ ሌላውን ወገኑን አያፈቅርም። ለዚህ ነው የጾሙ መጨረሻ፣ ዲድ አል ፈጥር የምስጋና በዓል የሆነው። ጾሙ ከቤተሰብ ጀምሮ እስከ ማኅበረሰብ ድረስ ራስን ገዝቶ ለመሰባሰብ ይጠቅማል። መሰባሰቡም ከስሜት የወጣ፣ ስክነትና ራስን መግዛት ያለበት ነው። ሀገራዊ ምክክራችን ይሄን ዕቤት ቢላበስ እንጠቀማለን። መነጋገሩ ብቻ አይጠቅምም። ከስሜት ወርዶ፤ በስክነት ተሞርዶ፤ ነገን ተመልክቶ - መመካከር። ያ ከሆነ እንደ ዲድ ሁሉ፣ የምክክራችን ፍጻሜው ምስጋና ይሆናል።

የዲድ ሌላው ዕቤት በጎ አድራጎት ነው። ዐቅም ለሌላቸው፣ ሁኔታው ላልተሟላላቸው ወገኖች መልካምን ነገር ማድረግ። ዝምድናን፣ ዘርን ወይም እምነትን ሳይመለከቱ ሰውን በሰውነቱ ብቻ መርዳት። የጾም ምንዳዕ ሙሉ የሚሆነው በጎ አድራጎት ከተጨመረበት ነው። በጎ አድራጎት ማለት ከራስ አጉድሎ ሌላውን መሙላት ነው። እንደ ሀገር ለመቀጠልና እንደ ሕዝብ ለመተሳሰብ በጎ አድራጎት እጅግ አስፈላጊ ዕቤት ነው። ራስን በሌላው ጫማ ላይ አስገብቶ ማየት። የሌላው ጉድለት ለመሙላት ሲባል የራስን ማጣት። ለምን ወገኔ ያዝናል? ለምን ወገኔ ይከፋል? ብሎ መንገብብን።

ሁላችንም የየራሳችንን ወገን ጥቅምና መብት በማስከበር ብቻ ሀገር ልንገነባ አንችልም። ትሥሥራችን ወገን ዘለል ሆኖ፣ የሌላውን ወገን ጉዳትና ፈተና መጋራት ይገባናል እንጂ። የእኔ ቤት ሲሟላ አይደለም የእርሱ ቤት የሚሟላው። የእርሱ ቤት ሲሟላ ነው የእኔ ቤት የሚሟላው። የፖለቲካ ምኅዳራችን በዚህ ነባር ዕቤታችን ላይ ካልተመሠረተ ፍትሐዊነትን እና እኩልነትን ለማስፈን እንችገራለን።

እነዚህን ሁለቱን ዕቤቶች የሚያስተሳሰብ የዲድ ዕቤት “ወንድማማችነት/እሳትማማችነት” ነው። ወንድማማችነት/እሳትማማችነት ማለት በጋራ ዕቤቶች፣ በመተባበር እና በጋራ ግብ ላይ የተመሠረተ ወዳጅነት ነው። ይሄ ወዳጅነት በሥነ ምግባር የተገራ፣ ፍቅርንና አንዱ ለሌላው መቆምን መሠረት ያደርጋል። የጋራ ኃላፊነትን ይወስዳል። በሀገራችን የፖለቲካ ሕይወት እጅግ አስፈላጊው/ግን እጅግ የተረሳው ዕቤት ነው። መብትንም ሆነ ግዴታን በወንድማማችነት/እሳትማማችነት መነጽር መመልከት ነገሩን ለሰውነት ቅርብ ያደርገዋል። ለእኔ ከሚለው አውጥቶ ለእኛ፣ ለእኛ ከሚለውም ጭምር አውጥቶ “ለእነርሱ እና ለእኛ”፤ ለእነርሱ እና ለእኛ ከሚለውም አውጥቶ “ለእኛ ይቅርብን፤ ለእነርሱ ይደረግ “ወደሚለው የላቀ ሰብእና ያደርሰዋል።

በእምነቶች፣ በፖለቲካ ፓርቲዎች፣ በማኅበረሰቦች እና በልሂቃን መካከል የተሻለውን አብሮነት የሚፈጠረው ወንድማማችነት/እሳትማማችነት ነው። የተሻለ መረዳዳት፣ የተሻለ መተዋወቅ እና የተሻለ መግባባት ይፈጥራል። ለሌላው ሲል መተወን፤ ለሌላው ሲል መቀበልን እና ለሌላው ሲል ለበደሎች ዕውቅና መስጠትን የሚያስገኘው ዕቤት - ወንድማማችነት/እሳትማማችነት ነው። የዲድ በዓል አንዱ ዕቤት የሆነውም በዚህ የተነሣ ነው። የዲድን በዓል እነዚህን የበዓሉ ዕቤቶች እያሰብን፣ እያዳበርንና ለሀገር ግንባታ እየተጠቀም እንድናከበረው ጥሪ አቀርባለሁ። ቤተሰቦች፣ ጎረቤታዎች፣ ማኅበረሰቦች እና የእምነት አባቶች ሲሰባሰቡ እነዚህ ሦስት የዲድ ዕቤቶች ጎልተው እንዲወጡና ማኅበረሰቦችን እንዲገነባባቸው እንዲያደርጉ አደራ እላለሁ። ኢድ መባረክ!

ኢትዮጵያ በልጆቿ ጥረት ታፍራና ተከብራ ለዘላለም ትኑር!
ፈጣሪ ኢትዮጵያና ሕዝቦቿን ይባርክ!
መጋቢት 20፣ 2017 ዓ.ም